

Drukker-Uitgeverster
Sam: Maatschappij HET LICHT
bestuurder:
P. DE VISCH. Lodeberg-Gent
... REDACTIE ...
ADMINISTRATIE
HOOGPOORT. 29. GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE

Drie maanden. fr. 3.25
Zes maanden. fr. 6.50
Een jaar. fr. 12.50
Men abonneert zich op alle postbureaus
DEN VREEMDE
Drie maanden toegelijke
verzonden. fr. 6.75

Bekendmaking

1. Ieder persoon welke met voorbedacht kennisgevingen of affichen van het duitsche bestuur aftrekt, doorschrijft of onleesbaar maakt, wordt met eene boete tot 300 Mark of met gevangenis tot 6 weken gestraft, indien volgens de wet geene strengere straffen toegepast zijn.

2. Het betreden aller toegangen van het vliegplein te St-Denis-Westrem is voor burgers streng verboden.

Tegenhandelingen zullen met eene boete tot 150 Mark of met gevangenis gestraft worden, indien volgens de wet geene strengere straffen toegepast worden.

Gent, den 5 Juli 1915.

De Stappenkommandant

EEN ADVOKAAT VAN KWADE ZAKEN

Dat is Le Bien Public want hij verdedigt M. Woeste tegen onzen aanval, in ons nummer van zondag laatstleden.

Het katholiek orgaan aanziet M. Woeste als een der eerbiedwaardigste Staatsmannen, als een model van openhartigheid, van burgerlijke toewijding, van rechtschapenheid en van belangloosheid.

't Is nog dat mijn hondje!

Maar in den grond is dat de kwestie niet. Laat M. Woeste al die deugden bezitten die Le Bien Public hem wel wil toeschrijven. Vooruit heeft daar niet over gesproken, dus wij hebben daar niet op te antwoorden.

De gentsche advocaat Pro Deo van M. Woeste, bekent dat zijn lieveling zich meer dan eens heeft kunnen bedriegen gedurende zijne lange loopbaan.

Indedaad als iemand zich bedriegt is hij daarom nog geen slecht mensch. De ouden hadden gelijk als zij zegden: Errare humanum est of dwalen is menschelijk.

Maar is dat het geval met M. Woeste als politiek man?

Hij heeft zich meer dan eens kunnen bedriegen zegt Le Bien Public.

Noten met gaatjes! Hij bedroeg zich altijd als het de democratie, of eene eenvoudige werkerswet betrof.

En van dan af heeft het woord bedriegen geen zin meer.

M. Woeste bedroeg zich niet, hij was overtuigd, hij wist geheel goed wat hij wilde en wat hij niet wilde.

Had hij zich eenvoudig getrompeerd, dan ware hij zoo dikwijls niet gevolgd door het gros der katholieke partij, waarvan hij den aanvoerder was. Iemand zou hem op zijn eereur gewezen hebben en Le Bien Public kon dat ook.

De onvervalschte waarheid is, dat de behoudgezindheid in woorden en in daden als een draad door gansch het politiek leven van M. Woeste loopt.

En het is zoo waar, dat de houding van M. Woeste in het land van Aalst zelve eene terugwerking, een weerstand verwekt heeft, namelijk het ontstaan van het Daensisme.

Een volksgezinde priester, M. Daens, kon niet langer de handelwijze van M. Woeste lijdelijk aanzien. Hij stichtte de Christelijke democratische volkspartij, om de politiek van het suikerkind van Le Bien Public te bekampen.

En het zoogenaamd Daensisme heeft het gezag van M. Woeste in het land van Aalst een gevoelig knak toegebracht. De beleefde Bien Public geeft onzen

aanval prijs aan de verachting zonder er te willen op antwoorden.

Dat is eene vuile maar toch behendige taktiek om een antwoord te ontwijken, dat niets zou betekenen.

Indedaad, wij verstouten ons om aan Le Bien Public te vragen: welke volksgezinde vooruitstrevende wet heeft M. Woeste ooit voorgesteld?

Welk democratisch voorstel van anderen is hij bijgetreden?

Welke volksgezinde poging heeft hij niet bestreden?

Wij wachten het antwoord van den advocaat van M. Woeste.

Als wij ongelijk hebben zullen wij het eerlijk bekennen. Er is dus een schoon gelegenheid om ons au pied du mur te stellen.

Dat Le Bien Public ons schrijven prijs geeft aan de verachting dat geneert ons niet.

Op dat gebied vreezen wij meer zijne goedkeuring dan zijne verachting.

Wee ons den dag dat het blad zou zeggen: Vooruit schrijft eerlijk, goed en waar! Leve Vooruit!

Wij zouden onmiddellijk bewust worden dat wij op een dwaalpoor zijn en een gewetensonderzoek beginnen.

Overigens wij zijn op ons gemak. M. Woeste is een openbaar man, wij hebben 't recht hem te beoordeelen en af te keuren, zoowel als Le Bien Public om zijnen lof te zingen.

Maar Le Bien Public en geheel zijne partij zijn dikwijls hun recht te buiten gegaan of zij hebben er misbruik van gemaakt als zij de samenwerking Vooruit en hare leiders aanvielen zonder de minste reden en alleen op aanklacht van eenige woelmakers, pretentieuzen en onbekwame jaloersche potuilen.

Dat verdient eerder misprijzen, en als men een dergelijk verleden heeft dan behoort men een beetje minder pretentie aan den dag te leggen en geheel voorzichtig en spaarzaam om te gaan met zijne verachting. Verstaan, Bien Public?

De gang van het darsenwerk komt nu niet van pas, evenmin als onze houding, daarom spreken wij er niet over.

De waarheid is en blijft dat de vergelijking die wij gemaakt hebben tusschen Aalst en Gent Le Bien Public getroffen en in zijn vuur gejaagd heeft.

Wij begrijpen dat, maar het zal ons niet beletten altijd waar en rechtzinnig te zijn.

F. H.

pure, reine schoone
Het Schoone, Wat is het?

Lichtstraal uit den hemeltrans,
Sprankel van den Godheid glans,
Ziele die 't Heelal bezielt,
't Leven wekt, den dood vernielt.

Zegt dichter Van Oye, en het schoone aanbiddend naast de Godheid, gilt hij uit.

Hulde aan U, in ruimte en tijd,
Schoonheid, die onsterfelijk zijt.

Want, gelijk het heelal blijft, zoo verdwijnt het schoone nooit. Werelden worden er vergaan in het Heelal; het geheel echter blijft, het geheel met zijne schoonheid, want deze is de aarde, met hare oecanen, wouden, bergen, dalen, en rivieren, met alles wat er deel van uitmaakt, met hare menschen; 't zijn de hemelen, de sterren, de werelden, 't is het Heelal, hoe groot het ook zij.

De gedachte nu, aan dit schoone, het begrip, dat de schoonheid levend maakt, dat haar een ziel geeft, heugen ons die schoonheid toont, ze ons doet gevoelen, 't is de poëzie, en de uitdrukking van de poëzie is de kunst.

Deze vertaalt de poëzie meer of minder goed, nooit volmaakt echter, — volmaakt heid is slechts een ideaal dat niet bereikt baar is in kunst, — ze doet de poëzie leven in woorden, kleuren, vormen en tonen.

De poëzie is dus de gevoel-mededeelende ziel van het schoone; de kunst is de gevoel-uitdrukkende beweging van de poëzie.

Wie is de ware kunstenaar nu?

Hij is het, die de ziel van de schoonheid, de poëzie vindt, zelf de schoonheid begrijpt, en zijne eigene plaats in het heelal kan aanwijzen; maar een meer verdienstelijk kunstenaar is hij, die gevoel en begrip weer kan geven, volgens zijne krachten, met mensche lijke middelen, 't is te zeggen met woorden, kleur, vorm en muziek.

Door het feit dat een mensch, die poësie bezielt is gewaarwordingen kan weergeven, 't zij in woorden, 't zij in tonen of kleuren, of plastische vormen, enz., komt het, dat dichters, toondichters, schilders, beeldhouwers, bouwkunstenaars, enz., allemaal Dichters zijn, in den echten zin van het woord, om te beginnen, — en kunstenaars in hun werk, daarna. Iemand kan dichter zijn zonder vooruit te brengen, zonder kunstenaar te wezen; en een schilder b.v. is altijd geen kunstenaar, want hij is ook altijd geen dichter. Hij is slechts kunstenaar, die dichter is.

Welke is de grootste, de meest echte kunstenaar? Of liever, welk is de meest volmaakte kunst?

Moelijk te beantwoorden vraag. Ik noem een kunstenaar een heelal-mensch; zijn geest is de woonst van dit heelal, dat de woonst is van zijn geest.

De harmonie van het heelal, die ligt in de werkelijkheid, doet in het gemoed van den kunstenaar het begrip ontstaan der Natuur — de boomen, de bergen, de zeeën zijn de Natuur niet; zij zijn het werkelijke; ons oog ziet slechts landschappen, maar onze geest ziet de Natuur.

Daar nu de kunst van een voortbrengend kunstenaar, de waarneembare weergave is van de levende natuur, zal het volmaakte kunstwerk datgene zijn, dat ons ons mensch-zijn vergeten doet, om begeesterd te worden met de harmonie des Heelals; het zal iets zijn dat ons, als we de oogen sluiten, die harmonische gewaarwording, doet behouden.

Met gesloten oogen kunnen we geen kunstwerk zien, noch beeldhouwwerk, noch praalgebouw, noch schilderij; we kunnen woorden hooren.

Maar woorden zijn niet volmaakt. Geeft een woord wel juist de gevoelens weer, die een menschen ziel kan gewaar worden? Neen, zelfs niet in de nabootsende woordklanken.

Er blijft maar alleen over de Muziek. Vergeet gij u zelf niet bij het hooren van voortvliedende tonen, die stijgen, stijgen, en U meêvoeren naar den hoogten, heel ver, waar ge vergaet, in zwijm!

't Is de muziek, de groote kunst, die alhoewel nooit volmaakt, toch meer de volmaaktheid nadert dan de andere kunsten;

... 't is de Zee!

Waarover heuen
Stemmen schateren,
en zuchtend klateren
met lachen en woenen.
(Winkler Prins).

Al de kunstenaars hebben dit gemeen, dat ze allen doordrongen zijn van den schoonheidszin; het edele schoone is de basis van hunne kunst, 't zij die schoonheid bestaat in een landschap, 't zij ze straalt in de oogen der beminde vrouw, 't zij ze verschijnt onder de menschen die woelen op aarde.

Wat de middelen betreft om de poëzie weer te geven in de kunst, deze veranderen met den tijd, vergaan zelfs; wat geschreven staat, gaat verloren, een gedrukt woord, een beeldhouwwerk een gebouw, worden stof.

Want, lijk de stem van een mensch wegsterft, als in hem alle leven uitdooft, — zoo verdwijnt ook de materie, die de kunst ten haren dienste geschapen had; doch, — gelijk bij een dood man, zijne gedachte blijft bestaan in den geest van zijn nakomeling-schap, zoo ook blijft de kunst leven bij het nageslacht.

De Poëzie zal ook niet vergaan, want ze

is de ziel der schoonheid van het heelal; en het heelal sterft niet, het woelt eeuwig maar voort, en kent geen dood.

En die ziel van hem, die de poëzie gevoeld heeft, de schoonheid van het heelal heeft begrepen, — met één woord, den geest van den dichter, die het leven van het heelal innig heeft medegeleefd, zal onsterfelijk zijn, als vermengd met dit heelal; hij zal voort bestaan, onder de menschen van latere tijden.

Gedurende zijn aardsch leven, is de dichter groot, schoon en edel, het is een held; hij bezit eene bovennatuurlijke, goddelijke kracht, de macht te scheppen wat niet vatbaar is! de macht te regeren over zijn ziel, zijn eigen koning te zijn; hij alleen kent de vrijheid; slechts één ding is zijn meester, 't is de Schoonheid. En daarom roep ik uit met dichter van Oye:

Schoonheid, Schoonheid, levensgloed,
Geest der Godheid, wees gegroet.

K. L. G. DE Vos.

Het monopol van het goud of de trust van het huis Morgan & Co

Het amerikaansch huis Morgan en Co mag nu bepaald beschouwd worden als tot den Driebond behoorende Mogendheden.

Voor de betaling van de door Amerika aan Engeland, Frankrijk en Rusland geleverde munities kan men hoegenaamd niet meer uit de voeten zonder de tusschenkomst van het bankhuis Morgan en Co, dat heel dezen dienst in handen heeft.

Het europeesch goud stroomt naar de gepantserde brandkast van dit bankhuis — dat langs den anderen kant geene uitgaven doet dan in... dollarpapier.

Het onvermijdelijk en natuurlijk gevolg daarvan is, dat het goud zich tot bergen opstapelt in die brandkast, en dat kan zonderlinge gevolgen na zich slepen op de wereldsche geldmarkt, die toch alleen berust op het goud.

Tot voor eenige jaren was Amerika, over het algemeen genomen, de schatplichtige van Europa, omdat het steeds gebrek had aan goud. In de amerikaansche kas kwam er slechts een betrekkelijk evenwicht als de massas van uitgevoerde granen betaald werden op het einde van het jaar.

Sedert gevoelde het graanleverend, Amerika zich wat onafhankelijker van Europa, maar sedert het uitbreken van den oorlog is het nog anders geworden, want ongehoorde, fabelachtige sommen gouden geld zijn naar de Nieuwe-Wereld gezonden om comptant het oorlogstuig te betalen dat zij

in dozijnen en dozijnen van reussachtige schepen gezonden heeft.

Het is ontgensprekelijk dat Amerika zich in dien korten tijd helemaal onafhankelijk van Europa heeft gemaakt niet alleen, maar dat het eene niet meer te loochenen overmacht gekregen heeft — aangezien alles van het goud afhangt, van het goud dat waar allen naar smachten, van het goud dat de ziel van alles geworden is in de kapitalistische maatschappij.

Men zegt nu dat de engelsche diplomatie eindelijk de oogen geopend heeft voor dit belangrijk financieel feit en denkt aan het nemen van doortastende maatregelen die zouden van aard zijn om te beletten dat Europa al te veel schade zou lijden ten gevolge der groote verplaatsing van het alles-beheerschend goud.

Maar intusschen worden de bestellingen van allerhand oorlogstuig, die in Amerika gedaan worden, met den dag belangrijker.

Alleen de gekende Westinghous Company zond reeds tweemaal 2.000.000 geweren naar Europa en heeft er zooveel te maken als zij kan!

Gedurende de drie laatste maanden van het afgelopen jaar hebben verschillende amerikaansche firmas zooveel soldaten-schoenen naar Europa gezonden dat men er, als zij naast elkander stonden, eene lijn van 120.000 kilometers lengte mede bedekken kan.

Een amerikaansche trust zond zooveel wollen dekens dat men er mede eene oppervlakte van 3.000 vierkante kilometers mede bedekken kan.

Gedurende de zeven eerste maanden van den oorlog werden er uit Amerika gezonden: 7.000 automobielen, 35.000 muilezels, 200.000 paarden en 150.000.000 stuks kardoezen, bommen of schrapnells.

Alleen de beruchte United Cartridge Company kreeg eene bestelling van 600.000.000 kardoezen voor revolvers en geweren — waarvan omtrent de helft geleverd is.

Onlangs sprak men in de duitsche bladen van niet min dan veertig groote schepen die in de verschillende amerikaansche havens op het bevel van vertrekken wachten en die allen geladen waren met allerhande oorlogstuig.

Aangenomen dat er in deze berichten eenige overdrijving zit, moet men toch bekennen dat eene zoo enorme verplaatsing van het goud eene bedenkelijke verwarring kan brengen in de financieele betrekkingen der handelswereld.

Of moet men zich de vraag stellen of het goud wel al zijn invloed zou behouden in het geval dat er eens eene internationale crisis ontstond ten gevolge van den oorlog en de reussachtige amerikaansche leveringen van oorlogstuig en levensmiddelen?

De fabel van den geleerde leerde ons hoe de schoenlapper tot den geldman zegde dat men vet was met eene volle kast goed als er geen meel te krijgen was en daaruit mag men besluiten dat men beter is met beide te samen.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen

en in

't Noorden van Frankrijk

Officieele telegrammen:

Uit Duitsche bron

Duitsche ambtelijke meldingen. — Groot Hoofdkwartier 9 Juli 1915

Westelijk oorlogsterreln

Noordelijk van de suikerfabriek van Souchez werd een Fransche aanval afgeslagen; kleine, in onze stelling gedrongen afdeelingen werden vernietigd. Het gelukte ons tot hier toe niet het eergisteren verloren stuk loopgraaf westelijk van Souchez van den vijand te zuiveren.

De door het Fransche legerbestuur gebrachte bericht over verovering van een Duitsch kanon is onjuist.

Oostelijk van Ailly vergeefsche Fransche afzonderlijke aanvallen. Oostelijk aansluitend aan onze nieuw gewonnen stellingen in 't priesterwoud bestormden wij meerdere Fransche loopgraven en over een breedte van 350 meters, maakten daarbij meer dan 250 gevangenen en veroverden vier machiengeweren.

's Nachts hadden op het front van Ailly tot aan de Moezel slechts onbeduidende patroelgevechten plaats.

Na sterke artillerie voorbereiding viel de vijand de door ons op 22 Juni bestormde hoogte 631 bij Ban-de-Sapt aan. Wij moe-

sten de volkomen vernielde loopgraven op de kruin ruimen.

Oostelijk en Zuidelijk oorlogsterrein

De toestand is onveranderd.

Opperste Legerbestuur.

Uit Fransche bron

PARIS, 8 Juli. (Reuter.) Officieel avondbericht:

Na hevige gevechten in het bosch van Apremont gedurende het grootste deel van den ochtend, is de strijd der infanterie geëindigd. De vijand is niet verder vooruitgekomen.

WTB. — PARIS, 9-7-15: Eerste bericht: In 't gebied van Arras tamelijke hevige infanteriestrijd tusschen Angres en Souchez. Ten N. van den weg Bethune-Arras duitsche aanval teruggeslagen. Wij hadden het dorp Souchez. Wij namen een reeks duitsche loopgraven. Soissons werd beschoten. In de Argonnen geweerd kanonvuur. Tusschen Maas en Moezel veel bedrijf. In 't Priesterwoud en 't woud van Apremont, artillerie en geweerstrijd. Bomwerpen en vuurpijlenstrijd.

Tweede bericht: Tusschen Angres-Souchez sloegen we een vijandelijke aanval af. In Annévières strijd met handgranaten en luchtorpedos.

In 't gebied van Noyon mijnstrijd ten onzen voordeele.

In Champagne en Beau Séjour brachten wij schade aan de duitsche loopgraven. Tusschen Maas en Moezel hevig bombardement.

Poëzie (I)

Daar is een kracht, uit hooger
kracht gesproken,
Die 't zinkend lart der menschen
schoort,
Die 't opvoert naar een hooger
oord;
Daar is een gloed, die alle kleurt,
en 't laagste hoog maakt.
Daar is een hand, die winkt en
noodt,
Om weer te keeren waar wij
waren,
Voor ons deze aarde een wijk-
plaats bood,
Voor weinig, ras vervloden jaren.
Die kracht, die gloed, die hand,
't is Poëzie!
Multatuli.

't Is poëzie, die gij in alles vindt, die overal zingt; 't is poëzie, waarvan de deugdelijke warmte u van overal tegenstraalt en streelt.

Ziet ge de bergen blauwen, de dalen vergaan in het groen? Ziet ge de hemelen druipen van het licht der zonne, de nachten al pinkend donkeren, vol sterren? Hoort ge de wouden die fluisieren, de

vogelen die lweelen! Hoort ge de zeeën zuchten, de winden ruischen in de blaren? Ziet ge de menschen die werken en strijden, de dieren, die kruipen? Ziet gij het kind, dat lacht en weent?

Ziet gij dit alles, hoort gij het? 't Is leven, 't is poëzie, want poëzie is leven, niets dan leven.

En als ge nu dit leven gevoelt, als zijn warme adem diep dringt tot in het binnenste uwer ziel, als ge innig medeleeft met het al, dat u omringt, waarvan gij deel uitmaakt, waaraan gij gehecht zijt, zult ge verstaan wat dit is poëzie; dan zult ge hare kracht begrijpen, haren gloed, haar wezen; dan zult ge hebben een dichterhart, een ziele, die gij zelf onsterfelijk maakt, door uw gevoel van leven en werkelijkheid. Dan zijt ge een dichter!

Een mensch, die diep gevoelt, wiens ziel erft van de poëzie die hem omringt, hoe flauw en klein hij ook weze, is toch zóó sterk, zóó groot! Hij beweegt zich vrij, in open, wijde sferen, vol licht en glans; hij verheft zich boven alles wat gemeen is en leelijk; — hij bereikt een hoogere sport, dan een gewoon menschelijk wezen bereiken kan; poëzie maakt hem den God van zich zelf; en die God is almachtig, sterker dan alles, sterker dan de dood.

De ziel van een waren dichter sterft niet. Ze leeft gedurende 'n materiele bestaan op aarde, ze leeft voort als zijn lichaam gestorven is. Wat maakt de dichters-ziele zoo groot, zoo sterk? Wat maakt ze onsterfelijk?

't Is het streven naar het Schoone, het

(I) Uit «Poëzie en Waarheid» dat ter pers is.

Aan de Russisch-Poolsche-Galicische grens

Uit Oostenrijksche bron

WTB. — WEENEN, 9-7-15: De algemeene toestand in N. O. onveranderd. In Russisch Polen werd op de hoogten ten N. van Krasnik verder gestreden; ook werden aan verschillende stellingen de Russen teruggedragen. Ten Westen van den Weichsel werden de door ons genomen stellingen behouden.

Uit Russische bron

PETROGRADE, 8 Juli. (P. T. A.) Officieel bericht van den grooten generalen staf:

Tusschen den Weichsel en de Wieprz, in de richting van Lublin, duurden den 6den Juli hardnekkige gevechten tusschen de dorpen Jozefow en Urzowice voort.

Pogingen des vijands zich meester te maken van de hoogten op den rechteroever van de beek Podlipie hadden geen succes. Aan den bovenloop van den rivier Uzen-lowka voerde de vijand hevige aanvallen uit tegen den sector tusschen de dorpen Skorzec en Uzunin.

Langs den weg, die naar Krasnik voert, alsmede langs de rivieren Bystrzyca en Kozarcewica, waar de vijandelijke troepen zijn opgesteld in een hoek, die in onze linie uitspringt, zijn onze troepen den 6den Juli voortgegaan den tegenaanval, die den vorigen dag begonnen was, tot ontwikkeling te brengen.

Op de frontafdeeling tusschen de Kozarcewica en de Wieprz voerde de vijand in den ochtend van den 6den ten N. van de dorpen Gielzow en Orchowiec en bij Tarnagora op zich zelf staande aanvallen uit. Tusschen de Wieprz en de Boeg artilleriegevechten. Op deze frontafdeeling trachtte de vijand vooruit te komen in de buurt van het dorp Maslomenca ten Z. van Hrubieszow, waar hij in dichte massa's kwam opzetten.

Op de wegen, die van Lemberg afkomen, ging de vijand in den avond van de 5den tot het offensief over tusschen de steden Kamionka en Gliniany, terwijl hij ten Z. van het dorp Jamno aanzienlijke strijdkrachten in het vuur wierp.

Op de overige fronten geen verandering van betekenis. Slechte hier en daar plaatselijke ontmoetingen en artilleriegevechten, alsmede op eenige punten hardnekkige sappegevechten.

PETROGRADE, 9-7-15: De vijand viel zonder gevolg onze stellingen aan rond de statie van Murawjowo. Ten W. van den weg Kalwaria-Suwalki kon de vijand den Chementka overgaan.

Enige duitse troepen hielden zich voor onze loopgraven ten Z.W. van Jednoroz. Zij werden terug geslagen. Later viel de vijand weer aan.

Aan den linker Weichseloever bij Bolimow kon de vijand in de loopgraven onzer eerste lijn komen maar werd later er uit teruggeworpen, uitgenomen op den weg Bolimow.

Tusschen Siemno en Jozefow viel de vijand aan.

Niets bijzonders aan den Dniester.

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarije

Het Zuidelijke oorlogsterrein

Uit Oostenrijksche bron

WTB. — WEENEN, 9-7-15: Aan de kust rust. Een Italiaansche vliegenvoer was genoodzaakt bij Görz te landen. In Karinthie en Tirol gebied geschutstrijd en schermut-

FEUILLETON VAN "VOORUIT". (63)

Jacob van Artevelde

DOOR

Hendrik Conscience

De Koningen van Frankrijk en mijn broeder, hun waarde eig, zien zich aan als God zelven tot beschermers der ridderschap aangesteld.

Daarom hebben zij immer, als de omstandigheden het toelieten, den adel en den Vorst in Vlaanderen tegen den schuldigen hoogmoed der gemeenten verdedigd; daarom weigert mijn broeder de Vlamingen te ontlasten van de verplichtingen die hen aan de Fransche kroon verbinden.

En gij, Heer Koning, gij eischt de vernietiging dezer verplichtingen? Maar zij zijn de laatste teugels waarmede men de Vlaamsche gemeenten nog bedwingen kan; ze afstaan ware het wangedrog de vrijheid geven om onbelemmerd zijn venijn onder de volkeren te storten en misschien de ridderschap in Frankrijk zelf, en dus in de gansche Westerswereld voor altijd te vernederen.

O, lijf niet, Sire, dat het edelste ridderschap nog langer in eenen nutteloozen veldtocht vergoten worde, omdat eenige slechte lieden het zoo verlangen. Wees grootmoedig en aanvaard het bestand zooals het u wordt voorgesteld.

Edward schoot door de woorden der abdisse diep getroffen. Er lag in den meekenden toon harer stemme en in de

selingen. Eene aanvalspoging van twee vijandlijke bataljons op den Col di Lana bij Buchenstein werd afgewezen.

In het Buitenland

In Duitschland

In de Duitse partij

BERLIJN, 8 Juli. (Korr. Norden.) De sociaaldemocratische partij in den Rijksdag en het sociaal-democratische partijbestuur zullen een samenkomst hebben nog voor de zitting van den Rijksdag, welke op 10 Augustus zal plaats hebben, ter bespreking van den politiek toestand. Eerst zal de partij uit het parlement, om haar eigen aangelegenheden te regelen, op 6 Augustus afzonderlijk vergaderen.

De drie volgende dagen zullen worden besteed aan de gemeenschappelijke beraadslagingen met het partijbestuur.

Eene bijeenkomst

De ministers van financiën van de Duitse bondstaten ouden gisteren, volgens het «Berl. Tageblatt», op uitnodiging van den rijksminister van financiën te Berlijn zijn bijeengekomen, om overleg te houden.

Vetten en oliën

In Pruisen worden op 15 Juli de aanwezige voorraden aan vetten en oliën opgenomen.

Het antwoord op de Amerikaansche nota

W. T. B. BERLIJN, 9 Juli. — Het duitse antwoord op de Amerikaansche nota van 10 Juni is den Amerikaanschen gezant in Berlijn gisteren overhandigd geworden.

In Nederland

Geïnterneerden

De opperbevelhebber van land- en zee-macht heeft bepaald, dat Belgische geïnterneerden beneden den rang van officier buiten de kampen mogen te werk gesteld worden.

Zij worden dan in het bezit gesteld van een verlof pas en mogen zonder geleide per spoor reizen, binnen de route op hun verlof pas aangegeven. Tegen betaling mogen militaire plaatsbewijzen afgegeven worden.

Mijnen

Het eenigen tijd geleden opgegeven aantal van 539 mijnen, welke sedert het uitbreken van den oorlog op de Nederlandsche kust waren aangetroffen, is in de maand Juni vermeerderd met 92.

Daarvan waren 308 mijnen van Engelschen, 54 van Franschen en 83 van Duitschen oorsprong, terwijl van 146 mijnen de oorsprong onbekend bleef.

In Italië

In het ministerie

LUGANO, 9-7-15: Men verzekert dat M. Luigi Barzilai, de Italiaansche republikeinsche leider door M. Salandra zou aangeboden zijn geworden in het kabinet te treden als minister zonder portefeuille.

Eene redevoering van M. Giolitti

Een telegram uit Genua deelt mede dat M. Giolitti den provincialen raad heeft voorgezeten. Hij sprak er eene redevoering uit waarin hij zegde dat het verloop van den oorlog over de toekomst van Italië zal beslissen. Hij bevoel de eendracht aan.

uitdrukking van haar statig, schoon ge-laat iets machts waaraan de Koning niet kon weerstaan. Halfverwonnen en in zijn voornemen wankelend, antwoordde hij:

— Alzoo wil uw broeder in alles gelijk halen en mij niets toestaan?

— Integendeel, edele Vorst, antwoordde de Johanna, hij gelast mij u te zeggen dat hij ten uwen voordeele niet alleen van Gasconje en Aquitanië zal afstand doen, maar daarenboven nog Poitiers en Ponthieu in uwe macht leveren zal, indien gij er wilt van afzien de gemeene lieden van Vlaanderen in hunne eischen te doen zegenen (1).

— En mijne belofte dan, Edelvrouw?

— Ik weet het, Heer Koning, zeide de abdisse, gij hebt te Brussel en te Gent aan de Vlamingen beloofd dat gij hun alle verplichtingen kwijtschelden zoudt, zoo haast gij den Franschen troon zoudt beklimmen. Vervul die belofte als de tijd zal gekomen zijn, zoo God u inderdaad bestemd heeft om over Frankrijk te heerschen.

Men bedriegt u met nu reeds van u te eischen wat gij slechts op eens nog on-ervulde voorwaarde hebt beloofd. De geschillen tusschen u en mijnen broeder blijven bij het bestand van wapenen onbeslist; nochtans is de oorlog slechts ondernomen om uwe wederzijdsche aanspraak te doen gelden.

Krachtens welk recht willen de Vla-

«In zulke wjs dat de Engelschen, by dezen bestande, Gascongen, Aquitaengen, Poitiers ende Ponthieu weder conquesteerden.» «Cronycke van Despars», tome II, page 358.

In Griekenland

De toestand

ATHENE, 8 Juli 1915: Venizelos werd in de laatste dagen herhaaldelijk door den koning ontvangen.

Regeringsbladen zinspelen op de vorming van een coalitieministerie. De berichtgever van de Times gelooft echter niet dat Venizelos zulks zal willen inwilligen.

In de Vereenigde-Staten

De aanslag op Pierpont-Morgan

NEW-YORK, 8 Juli. Het lijk van Holt (den man, die den aanslag had gepleegd op Pierpont Morgan) is onderworpen aan bertillionage. Daarbij bleef ononderlegbaar dat de doode niemand anders is dan Münster oud-hoogleraar der Harvard-universiteit.

Op den Balkan

De Grieken in Albanie

ATHENE, 8 Juli 1915: De Grieksche troepen bezetten de aan den grensstrom Malik (zuidelijk van het Ochrida-meer) gelegen dorpen in den Epirus.

De Serviërs in Albanie

De Turijische Gazetta del Popolo meldt uit Nisch (thans de hoofdstad van Servië): De Serviërs zijn overtuigd dat deze maal hunne bezetting van Durazzo bestendig zal blijven.

Rond den Oorlog

Venetiaansche nachten

Dezelfde klachten, die in het begin van den oorlog uit Parijs en Londen kwamen over het trieste aspect, dat de straten dezer hoofdsteden bij avond boden, wijl uit veiligheidsoverwegingen de elektrische verlichting en de straatlantaarns gedoofd werden, — gelijke klachten klinken nu uit de noordelijke Italiaansche steden, waar men, met het oog op het optreden der Oostenrijksche militaire vliegers, al evenzeer bedacht moet zijn op veiligheidsmaatregelen, en dus bij avond en nacht de straatlichten liefst niet meer ontsteekt.

Van Genua en van Venetië bereikt ons de tijding, dat daar, op last van de overheid, de straatlantaarns in het geheel niet meer ontstoken mogen worden, en ook de haven- en zeelichten gedoofd moeten blijven.

Nu was het een van de aantrekkelijkheden van Genua, om van de haven naar de smalle, kronkelend-oplopende straten te kijken, liefst bij avond, wanneer het aardige licht-gestippel aan een «torino-verlichting» deed denken.

Kenners van Europeesche steden beweren, dat Rome en Genua de meest artistiek-verlichte steden van heel ons werelddeel zijn, — niet vanwege de uitnemende capaciteiten der stedelijke straatverlichting, doch wel dank zij de «gillige lichtlijnen», welke de stijgende en dalende straten bij avond val bieden.

Van Venetië gold eerder het tegendeel, — en dat nog wel van Venetië, dat als voorbeeld stond der «Venetiaansche Nachten», wen bij bevend lampenlicht over het fulpen water de zacht-bonte kleurlijnen haar figuren vlechten.

Doch het was reeds de tijne schoonheids-aanduiden Ruskin, die zijn griet tegen Ve-

ningen dan, dat alleen over hunne belangen en ten hunnen voordeele beslist worde eer de oorlog ten einde zij? Gij hebt ter dezer gelegenheid geene beloften te vervullen, Heer Koning.

— Inderdaad! sprak Edward tot zich zelf. En gij zegt dat Philips van Valois mij insgelijks Poitiers en Ponthieu afstaat?

Hij bleef na deze woorden eenige oogenblikken met het gezicht ten gronde in stille overweging verzonken. Onderwijl hoorde men eensklaps in de verte eene klok luiden. De Koning hief het hoofd op en sprak met minzamen lach tot de abdisse:

— Daar roept men ons reeds ter kappelle! Ga, Edelvrouw, enoodschap van mijnentwege uwen Heer broeder, dat uwe welsprekendheid mijne inzichten grootelijks heeft gewijzigd. Ik zal mij binnen weinige oogenblikken ter vergadering begeven, met de hoop dat heden nog onze zegels aan het bestand zullen worden gehecht.

De abdisse stond met vreugdevol ge-laat van haren zetel op, dankte den Koning over zijn heusch onthaal en verliet de tente met hare edelvrouwen en ridders.

De coadjutor van Luik volgde haar eenige stappen verre in het leger; dan wendde hij zich eensklaps ter zijde en verdween in eens tent waarboven het schild van een Henegouwsch ridder ge-hecht was. Eene wijle daarna verscheen hij met eenen knaap in het veld en, hem in de richting des Vlaamschen legers wijzende, zeide hij hem met stille stem:

— Langa daar moet gij gaan. Zoo haast zij hij de Vlaamsche achterwacht na-

netis uitsprak, dat de bij dag onovertef-bare piazza, bij donker worden zoo poenig-druk werd, dat de stille droomer zelfs moe-t had, langs den Campanile af langs de torentjes van het San Marco-paleis het ge-

twinkel der sterren te vinden.

Schoonheidskenners zullen er ten minste vrede bij vinden, dat tegenwoordig de Do-genstad weer in zomer-avond-schemer ver-bleekt ligt.

IN BELGIE

IN DE SCHOLEN

Artikel 1. — Leden van het onderwijzend personeel, schoolhoofden en schoolopzi-ners, die gedurende den tijd der bezetting onder de lessen of anderszins in de school Duitsch vijandige drijfverijen of uitlatingen duldten, bevorderen, bewerken of inrichten, worden met ten hoogste één jaar gevangenis gestraft.

Artikel 2. — De Duitse overheid is be-voegd, tot het verhinderen van Duitsch-vijandige drijfverijen en uitlatingen, de lo-kalen van al de in België bestaande scho-len te betreden en tot hetzelfde doeleinde het onderwijs en de vordere werkzaamheden der scholen te bewaken.

Artikel 3. — Wie het oproeft, de inlich-tingen of onderzoeken over de in arti-kel 1 aangeduide strafbare handelingen of de op grond van artikel 2 bevolen bewa-kingmaatregelen te bemoeilijken of te be-letten, wordt met eene geldboete van tien tot vijftienhonderd frank of met ten hoog-ste zes maanden gevangenis gestraft.

Artikel 4. — Tot het oordeelvellen over strafbare handelingen in artikels 1 en 3 aangeduid, zijn de krijgsrechtbanken be-voegd.

Brussel, den 26 Juni 1915

Der Generalgouverneur in België,
Freiherr VON BISSING,
Generaalsekret.

Ter wijziging van artikel 37 § 1 der koninklijke verordening van 31 December 1900 betreffend wijziging der artikels 34 tot 42 der regeling van 20 September 1883, be-paalt ik wat volgt:

Tot het indelven moeten volgens aanwij-zing van den bevoegden veearts zoo veel mogelijk hooger gelegene plaatsen op vol-doenden afstand van menschenwoningen, veestallen, bornputten, wateren, weiden en openbare wegen uitgezocht worden. Humushoudende gronden, leem- en klei-gronden, bronnenrijke streken, ter uitbat-ing bestemde of geschikt kies- of zand-beddingen evenals plekken, waar het wel-water niet ten minste 2 meter onder de aardoppervlakte staat, moeten, waar dit volgens de plaatselijke toestanden doenlijk is, verneden worden.

De begravingplaatsen moeten zoo afge-sloten worden, dat zij voor paarden, her-kauwers, zwijnen en honden ongenaakbaar zijn. Het is verboden op deze begraving-plaatsen te laten grazen, aldaar groeiende planten als veevoeder of strooisel of tot het opstapelen van voeder of strooisel te gebruiken.

Brussel, den 27 Juni 1915.

Der Generalgouverneur in België,
Freiherr VON BISSING,
Generaalsekret.

IN BRABANT

Te Brussel

Het Hulpkomiteet bestolen

Onlangs kwam M. Janssens, hoofd der rechterlijke politie, een naamloze brief toe, zeggende dat zekere M., van Molen-beek, diefstallen beging ten nadeele van het Hulpkomiteet.

M. Janssens beval een onderzoek dat gisteren plaats had en een heele stock ontvreemde klederen, linnen, beddegoed, enz., aan den dag bracht; M., werd dadelijk aangehouden en opgesloten.

Weldra werd een verheeler geknipt die, van M., voor verscheidene duizenden fran-ken etwaren had gekocht.

De dieften werden door M... begaan ter-wijl hij, in hoedanigheid van voorman, de waren van het Hulpkomiteet naar de ma-gazijnen vervoerde; onderweg robbende hij al wat hem dienstig scheen. Hij heeft nog verschillende medeplichtigen aangeduid, en het onderzoek wordt voortgezet.

Opgesapt voor de valsche muntstukken

De marktkraamster Maria Rosiers, wo-nende Lange Stuivenbergstraat, 21, heeft op de markt van het Stadsplein, van een onbekend meisje, als dienstmeid gekleed, en Vlaamsch sprekende, een nagemaakt tinnen twee markstuk ontvangen, met de beeltenis van den Koning van Wurtemberg, jaartal 1900. Een proces-verbaal werd op-gesteld.

TE GENT

Uitbetaling van het Hulp-comiteet aan de werklooo-ze leden van den «Bond Moyson»

Maandag morgen wordt in 't lokaal Splendenstraat de tweede uitkeuring gedaan aan de ingeschreven leden, wonende op de wijk Brugscheport, Rabot en de Nieuwe wijk der Nijverheidslaan en Nieuwe Kerkstraat, van 8 tot 11 ure ('s namiddags gesloten.)

Dinsdag, van 8 tot 11 ure, en van 2 tot 4 ure, worden al de overige ondersteunden betaald, met de voorgehoorden erbij.

Men wordt verzocht de roode kaart mede te brengen. Die niet in 't bezit is van eene roode kaart, kan niet betaald worden.

DIENSTREGELING VOOR MAANDAG

Het bureau is open van 8 tot 12 ure. De kliniek is open om 9 ure stipt. Tandmeester Tiesoma zetelt van 8 1/2 tot 9 1/2 ure. De wijkdokters doen gewone dienst. 's Namiddags gesloten en dinsdag gansch den dag, gewone dienst. Dinsdag avond geene bestuurszitting.

Onderricht voor de Werkloozen

Het Landelijk Comité voor werkloozen-steen houdt zich reeds lang onledig met het bestudeeren der volgende kwestie: wat kan er gedaan worden voor de talrijke werklooo-ze arbeiders, ten einde deze gestelijk te laten genieten, gedurende hun gedwongen vrijen tijd?

In Holland heeft men reeds de oplossing van het vraagstuk aangedurven: voor werkloozen worden er aldaar voordrach-ten, leergangen en allerlei ondericht, tot zelfs lessen van gymnastiek ingericht.

Hier te lande is de oplossing van die kwestie wat moeilijker, gezien den verwik-kelden toestand waarin ons land verkeert.

Niettemin mag er niet langer met die zaak worden getalm.

Het trof ons pijnlijk toen wij, als leden van het schoolcomité de avondscholen, onzer wijk bezochten, en er minder leerlin-gen dan voorheen aantroffen.

Het is dus te zeggen, willen de inrichters van werklozenondericht slagen, zij hun plan goed zullen moeten wikkelen en wegen. Nochtans biedt er zich eene goede gele-

vleiende taal der abdisse of door eenig ander middel van verleiding tot verza-king zijns plichts was overgehaald.

De beschuldigen tegen den Opper-hoofdman vonden niet veel weerklank. Ofschoon sommigen de mogelijkheid dezer verdenkingen niet betwistten, de meesten toch, en wel de bezadigsten, beweerden met koelheid dat men zoo gemakkelijk met de Vlamingen niet om-springen zou; dat de Opperhoofdman, ter wete van iedereen, in geen twee nachten had geslapen, altijd denkende en herdenkende op iets geheims, hetwelk niemand weten mocht, en dat men diens-volgens wel redenen had om met ver-trouwen op den uitslag te wachten, vooraleer als ondankbare en onvoorzich-tige lieden over het gedrag des Opper-hoofdman zoo onbezonnen te spreken.

De knaap, aldus verschillende hoop-en genaderd zijnde, zeide met verwonde-ring tot zich zelf: — Het is wel noodig dat men mij met deze boodschap belaste! Nu weet hier het gansche leger, waarschijnlijk zoo goed als mijn meester, de tijding welke ik draag! Die Vlamingen zijn al een, zonderling volk! Iedereen mag er alles weten, zich met alles bemoeien en met volle vrijheid goed of slecht oordeelen over alle zaken. Zij laken en beschuldigen hunne veldheeren, zonder dat men het kwalijk vindt. Ze ziende zou men zeggen dat het allemaal kleine koningen zijn... en zij spreken waarlijk alsof zij ter wereld geene andere overheden ken-den dan zich zelven!

(Ward. Voorl. Geset.)

genheid aan de zaak, met kans van slagen, beproeven.

De schoolvacantie staat voor de deur, op alke wijk zullen de talrijke schoollokalen, voor een paar maanden ledig komen.

Mochten de inrichters er in gelukken de noodige volmacht te verkrijgen deze lokalen ter huuze beschikking te hebben, dat ware het middel om het vraagstuk op te lossen.

Gewoonlijk ziet men in lke buurt, onder het een of ander venster, geburen bijeen aan het praten of aan het kaarten.

Dezen zouden dan een paar uren daags naar school kunnen gaan om daar iets nuttigs of noodigs te vernemen of te leeren, bij middel eener voordracht of eener leergang.

Ten voordele der schoolinrichtingen zou zulks een heilzamen invloed teweegbrengen op hart en geest der anderen, wat onze scholen niet ongelegen zou komen.

Doch zoals met de kinderen er een beetje dwang moeten worden gebruikt; de werklozenkaarten zouden op school kunnen worden afgestempeld.

Doch de inrichters mogen vooral niet vergeten methode te gebruiken in het aan te vangen werk wil men tot geene ontgoocheling komen.

Een voorstaander van werklozenonderwijs

Aan de menschen die roepen: Het Stuift!

Mijnheer de Hoofdopsteller,

Woensdag en Donderdag laatstleden was het een gemjammer en gekerm van: Het stuift! Onze oogen, ons kleedere. zitten vol stof! Ons huis ligt overvol van 't stof! En dan: De stad zou moeten besproeien! De stad zou dit! De stad zou dat! enz. Wij nemen aan dat dit alles waar is. Maar waarom toonen de inwoners niet dat zij nog wat goeden wil bezitten? Waarom besproeit, bij zulk weder, niet iedereen de plek voor zijn huis? Is dat toch zoo moeilijk? Het water kost toch zooveel niet. In Holland zijn de menschen verplicht de straten net te houden en iedereen die in Holland geweest is roept en zingt: Hoe netjes in Holland! Maar de menschen hier vergeten dat zij het in hunne stad ook zoo mooi en proper kunnen hebben als zij maar willen. Aan de Gentenaars dus: Een beetje goeden wil a. u. b.

Met achting.

Landbouwersbelangen

In de zitting van Vrijdag 9 Juli in het Landbouwershuis werd gezegd dat er niet veel tarwe zal toekomen. Naarmate er tarwe gemalen wordt, zal de volgende verdeling van 250.000 kgr. gruis geschieden, zonder dat men nu reeds de dagen van aflevering kan vaststellen:

Aalst	27.600
Dendermonde	12.000
Eekloo	26.400
Gent en voorsteden	24.000
Gent-Buiten	30.000
Geeraardsbergen	18.000
Lokeren	10.800
Oudenaarde	18.000
Rocuse	7.200
Wetteren	9.600
Zele-Hamme	13.000
Thielt en Beernem	34.800

Inlichtingen worden gegeven voor het gebruiken van 't hooi: 1500 kilo per paard, 1500 kilo per koe en 500 kilo per beest min dan 6 maand.

POLICIE OP DEN BUITEN. — Vele landbouwers klagen over diefte. Verscheidene burgemeesters hebben besloten een politiedienst in te richten met het geld te gebruiken der werklozen. Deren zouden dus dienst als nachtpolitie moeten doen.

Er zijn vijf klachten gekomen vanwege het Voedingscomité voor het vervalschen.

VOORDRACHTEN. — Landbouwers aan het vrouwvolk worden gegeven door M. De Caluwé, voor 't benutten der tegenwoordige spijzen. Deze lessen zouden moeten gevolgd worden door vele jonge dochters. Vrijdag zal er mogelijk een voordracht plaats hebben voor het benutten van het fruit.

Eene klacht is ingediend geworden dat voormans andere producten mede voeren die hun verboden zijn. Zulks mag niet gebeuren. Er wordt aangeraden die misbruiken te keer te gaan om 'ordere straffen te vermijden.

Een toehoorder klaagt over de misbruiken in het afhalen der koeien.

Deze klachten moeten schriftelijk gedaan worden aan M. De Caluwé.

Men zegt dat de koopers van fruit niet zoo talrijk zijn als de verkopers, alsook dat de koopers zich heimelijk bij den verkoper aanbieden.

M. Claeys, landbouweeraar, handelt over het drogen van 't fruit, bijzonderlijk de kriekpeer, die nu niet kan verzonden worden. De proef, gedaan, in 2 tot 3 dagen tijds, in de serre, zonder uur, is volkomen gelukt. Hij denkt er eene voordracht over te geven, waar meer inlichtingen zullen verschaft worden.

MARIAKERKE

VOLDOENING

Over eenige dagen kloegen wij dat de onderstand die men aan de werklozen gaf, onvoldoende was, en dat er kost wat kost moest voorzien worden in meerdere hulp.

Met verwondering hebben wij nu in «De Gentenaar» van Dinsdag gelezen, dat, door de uitdeling van het Werklozenfonds alle noodlijdenden voldaan zijn!

Het blad bekend dat de eerste som ontoereikend was, maar dat invloedrijke personen zich tot het provinciaal bestuur hebben gewend om eene grotere bijdrage te bekomen. «Hunne pogingen zijn god dank wel gelukt», schrijft het blad. En verder: «Bleert talrijke maanden is er alhier in de noodwendigheden voorzien; de begosten brachten daartoe middelrijk het hunne bij, het onderstands Comité was elke week leverig aan het werk, en milde beoedeling van bijzonderen kwam dit alles nog verbe-

teren. Ook zijn alle verstandige behoeftigen daarover tevreden.»

De schrijver moet weinig op de hoogte zijn van den toestand van een behoeftige of werkloos.

Op onze beurt zijn wij het provinciaal comité dankbaar voor de vermeerdering van onderstand die is gekomen buiten de eerste maal. Maar het is onzin te zeggen dat er algemeene voldoening is, want vóór den oorlog deed men meer met vijf franken dan nu met tien!

En er zijn werklozen die bijkans een gansch jaar met twee tot vijf franken moesten leven!

Wat de milde giften betreffen der begosten, het is maar fawukens geweest bij die heeren, buiten enkele uitzonderingen. Over 't algemeen zijn die heeren katholieken en liberalen maar mild als een kiezing op handen is; dan rollen de vijf frankstukken!

Maar nu hebben vele rijken schuitje van zant gestoken en zullen vrij van alle lasten in hun nieuw vaderland verblijven, tot wanneer de oorlog gedaan is. Als zij terugkomen zullen zij misschien met hetzelfde misprijzen neerzien op de hongerende ouders dergenen die vielen voor het vaderland.

Zonderling is het dat «De Gentenaar» niets weet over de onregelmatigheid begaan bij den verkoop van vleesch, koffie, bloem, enz. Alles moet in het klein verkocht worden om elkeen in de gelegenheid te stellen er zijne aankopen te doen.

Maar dit is hier op Mariakerke niet gebeurd. Hebben gekocht: Mercier 3 kilos vleesch, Vermeersch 15 kilos, Mastelink 8 kilo, Leybaert en Kamel Minoot eveneens een groot getal kilos. «Arme lieden die een halven kilo vleesch vroegen hebben er geen bekomen. Er zijn echter lieden die 15 kilo koffie hebben bekomen. Er zijn winkeliers die het vleesch, gekocht aan het Voedingscomité, in hunne winkels verkocht hebben aan 3 franken de kilo.

«Gentenaar», zouden onder dat oogpunt de noodlijdenden ook voldoende bekomen hebben!

O. V. D.

AALST

TERECHTWIJZING

In Vooruit van woensdag schrijft een vriend van Lokeren dat ik zou beweerd hebben dat in zijne stad reeds het reglement van het Hulp- en Beschermingscomité zou toegepast worden voor de werkloze werklieden.

Deze vriend vergist zich, wij schreven enkel over den toegekenden onderstand en te zijner beschikking houden wij cijfers ons door Lokersche vrienden ter hand gesteld.

Wij zijn echter t'akkoord dat er te Lokeren, evenals te Aalst, nog verbetering moet komen in den ongelukkigen toestand van 't werkloos volk.

H. FLIPS

Onze vriend Boqué had in zijne redevoering in het Voedingscomité aangehaald de verschillende fabrieken onzer stad, waar men den gewonnen onderstand ofwel vermindert of geheel had afgeschaft.

Hieronder was vermeld het fabriek Cal-lebaut.

Welnu, de heer Callebaut doet ons op merken dat Boqué slecht moest ingelicht zijn, daar hij tot nog toe den onderstand aan zijne werkloos zijnde werklieden niet heeft vermindert noch afgeschaft en hij het ook niet zinnans is te doen.

Dergelijke terechtwijzingen doen we met een oprecht genoegen en we wenschen uit ganscher harte dat we het ook mochten doen voor al de andere fabrieken.

Geeraardsbergen

ONDERSTAND

In vorige artikelen kloegen wij reeds over den kleinen onderstand die de noodlijdenden ontvingen.

Een huisgezin waar geene inkomsten zijn ontvangt een brood van 2 kilos ter waarde van 90 centiemmen per hoofd en per week, daarbij maandelijksch een bon voor 3 of 4 franken kruidentierswaren.

Drie weken hadden de ondersteunden bons ontvangen tot de waarde van 75 centiemmen per broodkaart en per week, van het geld ter beschikking gesteld van het Werklozenfonds. Dat dit in vele huisgezinne merklijke verbetering in den nederlijken toestand bracht is zeker. Maar dat dit verre van voldoende was, om een huisgezin zonder inkomsten van den honger te vrijwaren is onbetwistbaar en de klachten waren niet meer zoo groot als vroeger.

De uitdeling dezer bons geschiedde op voorgenoomde wijze, in afwachting dat de lijsten der werklozen in orde waren gebracht.

Deze week nu is de uitdeling gedaan volgens de samenstelling der Werklozenlijst, maar daar het comité niet over de noodige fondsen beschikte om de uitkeering te doen volgens de bepalingen van het reglement, ontvingen de ingeschreven slechts het derde deel van hetgene zij zouden moeten ontvangen.

Dat vele werklieden teleurgesteld waren, is niet te verwonderen, want het grootste getal huisgezinnen ontvingen nu minder dan de drie vorige weken. Zoo een huishouden, bestaande uit negen personen, kreeg drie frank als werklozenonderstand en negen brooden van het hulpcomité of 8.10 fr. 't zij in 't geheel 11.10 fr. om gedurende eene gansche week te voorzien in het onderhoud van negen personen.

Dit huisgezin ontving 3,75 fr. min dan in de drie vorige weken.

Wij meenen dat het noodig is, dat door het Gewestelijk of het Provinciaal comité de noodige schikkingen worden genomen opdat zoohaast mogelijk meer werklozensteun zou kunnen verleend worden, want de belanghebbenden klagen te rechte.

Vele behoeftigen die gedurende drie weken ook 75 centiemmen bij elke broodkaart ontvingen, maar volgens 't reglement niet kunnen ingeschreven worden op de lijst der werklozen, zullen dus in 't vervolg niets meer ontvangen dan hun brood. Wij meenen dat het den plicht is van het stedelijk bestuur, bijzonderlijk voor deze lieden te

zorgen, want met brood alleen kan men toch niet leven.

Bitter wordt ook nog altijd geklaagd, en wel met reden, dat er geen onderstand te bekomen is voor de kinderen min dan een jaar oud. Die moeten nochtans ook leven! Wij zijn overtuigd dat de geldmiddelen hier aan de stad niet ontbreken om meer te doen voor de noodlijdenden. Het hulpcomité moet overwegen dat er vele huisgezinnen zijn, waar sedert elf maanden nog niet is gewerkt en dat de ongelukkigen ten minste moeten gevrijwaard worden van den honger.

Hoe langer de crisis zal duren hoe groter de ellende ook zal zijn: de werklieden zullen alles ontbreken, hunne kleederen zullen verlesen zijn, middelen om zich nieuwe te verschaffen hebben zij niet. Wat zal er geworden van de ongelukkigen als er in 't kort geen vermeerdering van onderstand verleend wordt!

De werklieden weten ook dat in vele plaatsen — min belangrijk dan Geeraardsbergen, en waar er zelfs geen Weldadigheidsbureau is, dat zoo rijk is als hier — de onderstand grooter is. Dit doet hun inzien dat er wel meer zou kunnen gedaan worden voor de ongelukkige gezinnen die het meest getroffen zijn.

Gelukkiglijk dat er in sommige sigarenfabrieken nog wat gewerkt wordt, of het ware in onze stad onthoudbaar.

In het plicht voor de gemeenteverboden zooveel mogelijk te steunen, het is ook plicht voor degenen die niet behoeftig zijn, geen aanspraak te maken op onderstand, met zooveel te meer recht kunnen wij dan meer eischen voor de noodlijdenden.

BROODPRIJS

Het broodrantsoen is hier nog altijd twee kilos per week en per hoofd. Elk zal moeten bekennen, dat dit nog niet voldoende is. Sommige bakkers weten toch nog aan meel te geraken om brood te bakken, en zoo kan men zich nog bij deze of gene een brood aanschaffen boven het rantsoen. Maar dan kost dit schrikkelijk duur, want niettegenstaande het besluit door den heer Burge-meester bekend gemaakt dat het brood niet meer dan 46 centiemmen mag verkocht worden, moet men er bij deze bakkers 70 à 80 centiemmen voor betalen!

Dat die bakkers hun meel aan eenen hoogen prijs inkoopten zal wel zeker zijn, maar wij meenen toch, moest de politie goed het genomen besluit over den broodprijs doen uitvoeren, het niet lang zou duren of de speculanten of uithongeraars werden geknipt.

Te Denderbelle

DROEVIGE PERSONNAGES

Sommige leden van ons Voedingscomité zijn verstoord, omdat enkele dursers zich tot 't blad «Vooruit» wendden, hetwelk hun leensche handelwijze aan 't publiek kenbaar maakte.

Die heeren hebben toch wel toupet, niet waar!

Onze werkers zouden hunne rechten niet mogen verdedigen!

Dit zou er nog aan ontbreken! Heeren Comitéleden, volg mijn raad: verkies het licht boven de duisternis; vermitschuw de geheimen; speelt met opene kaarten en ge zult geen bekimbelingen meer te vrezen hebben.

Verleden week, bij eene verdeling van kleedingstukken, zegde een Comitélid tot de aanwzijnde zijnde lieden:

«Er wordt door u maar al te veel geklaagd. Onlangs was het in «Vooruit» over 't vleesch genaamd (Plata). Hewel, 'k bekken, er heeft alsdan vleesch geweest, doch geen enkele werker heeft naar een doosje gevraagd.»

De arme dutsen hadden den moed niet die woorden tegen te spreken. De vrees voor wraak maakte hen stom en Mijnheer voelde zich zegenpreld.

Maar, a propos, met wien houdt die onbeschaamde rekkel hier den aap!

Hoe kon ons volk te koopnen vragen wat het niet wist voorhanden te zijn?

Dat was immers onmogelijk, niet waar!

Waarom moest dit een geheim blijven! Oordeelt, a. u. b., vrienden. Plata is een niet te versnemen veedel, bijzonderlijk met deze tijd; 't viel in den smaak dier heerlijken, en 600 grams voor een frank was voor hen een buitenkansje.

Ziedaar de oplossing. Bijgevolg nam heel de voorraad de wijk naar de huizen van de Heeren Hoofdonderwijzer, Koster en Cie.

Wie gaf hun 't recht zich toe te eigenen wat voor 't algemeen gezonden was! Denken die heeren somtijds dat plata nadeelig werken zou op de maag onzer werkers!

Ach! wat baatzucht en harteloosheid huizen toch in het corpus van sommige onzer begooide lieden! Getuige daarvan het volgende feit: Een gemeentebestuur drukt in een gesprek den wensch uit den oorlog nog een winter te mogen zien duren, dan zou ik de arme menschen, zegde hij spottend, «zien gras eten».

Hoe bedroeven zulke gemeen: uitlatingen, en wat al dolksteken in de harten onzer werkers! 't Is of deze nog niet genoeg hadden geleden! Wat dunkt u van zoo een kleinigeestige en domme vent, vrienden!

Zou dergelijk persoon onder menachtevend en vaderlandsch ooppunt niet waardig zijn te worden «brandmerkt» om als een onmenschen aan het nageslacht overgeleverd te worden!

Werkers, en Neringdoenden, de tijd is leerrijk, leert uwe vrienden kennen, zendt in de toekomst de volksverdruckers wandelen.

Dit zal den naar werken weren.

Een boerkes

KORTRIJK

GELUKKIGE HERBERGIERS

Wanneer op 9 Mei l.l. «In de Peer» een oproep plaats had voor de herbergiers, als gevolg van 't naar omhoog drijven der bierprijzen tot aan 30 fr. per ton, was 't met volle vertrouwen in de inrichters, dat de inschrijvingen tot den Herbergiersbond toestroomden.

Maar dit vertrouwen zal weldra in wantrouwen ontaanden, en dit door de onbe-

hendigheid van 't bestuur, die de belanghebbenden in onzekerheid laat, over zijne werking.

Inderdaad, in dezen oproep werd door de herbergiers aan 't bestuur de taak opgedragen, bij hoogdringende maatregelen te nemen, om tegen de verhooging in te gaan. Maar bij sommige van die menschen spraken de politieke berekeningen luider dan hunnen iever voor de zaak waarvoor zij aangeduid werden.

Dit was zoowel te onverschoonbaarder, omdat zulks gebeurde onder den dekmantel der onpartijdigheid.

Twee maanden zijn sinds dien verlopen en de herbergiers weten nog altoos van niets, geene nieuwe vergadering, geen verslag, geen voorgeschreven richting aan de herbergiers, niets van dit alles. Intusschen zijn deze die hunne huishuur niet kunnen betalen opnieuw getroffen, daar een opslag van 5 fr. per ton, wat hun toestand nog veel hachelijker maakt. Dit zal denkelijk dienen, als antwoord aan de delegatie, die de brouwers ging vinden en de aangewende voetstappen bij de bestuurlijke overheid.

Het is begrijpelijk, dat de stilzwijgendheid van 't bestuur van den herbergiersbond, en deze nieuwe prijsverhoging, de mistevredenheid der herbergiers nog doen klimmen heeft.

Wij blijven bij onze meening, vooruitgezet in de bijeenkomst van 9 Mei, dat toen 't beste middel was tegen de prijsverhoging, 't in verlot gaan aan de herbergiers en de brouwers met hun bier in plan latende. Nu zou dit denkelijk andere resultaten opleveren, omdat sindsdien andere toestanden geschieden zijn.

Aan tactisch en praktisch optreden heeft het bij 't bestuur ontbroken; het liet zich in slaap wiegen door schoonpraterijen en wonderpillen waardoor de kans aan weerstand tegen de brouwers verken is.

Wij menen de organisatie der herbergiers voor verval vrijwaren, in haar recht houden, om in de toekomst in andere toestanden, de brouwers niet toe te laten de prijzen van 't bier hoog te houden, dan moet een andere weg ingeslagen worden of de heele boel is naar de maan.

Jos. Coole.

ROESSELARE

TEGEN «VOORUIT»

Het schijnt dat ons blad «Vooruit» een doorn in den voet is van zekere pastorkens en kwezels. Ze kunnen maar niet verdragen dat ons blad in Roesselare terug binnen gekomen is, en beginnen langs alle kanten er helderder op te donderen, en zelfs ten huize te gaan om «Vooruit» te verbieden. 't Is een slechte gazet alhier, geen goede aldair, enz., enz.

Vooruit heeft de misdaad begaan, zekere heeren uit het Hulpfonds de waarheid te zeggen, dat staat eenigen niet te wel aan en vandaar haro op Vooruit!

Toch zal 't niet baten; Vooruit wordt meer en meer gelezen en wordt het lievelingsblad van werkman en kleinen burger.

Vooruit blijft wat hij is, de voerkamper van 't wat verdrukt en arm is, en hooger op wil.

En nocht zal Vooruit zijne principieën in den hoek gooien om anders te verschijnen dan gewoonte, wat zekere mannen en kwezels die nu op Vooruit donderen wel deden, namelijk hunne kleederen in den hoek wippen en als burgers op straat verschonen.

Bericht aan wie 't aangaat!

AMEL

HARELBEKE

Nergens, in gansch het land bestaat er eene gemeente, waar thans het werkvolk, de neringdoeners en kleine burgerij zich in een zulke moeilijken toestand bevinden door de uitgifte van stadbons.

Het gemeentebestuur, Weldadigheidsbureau, Hulpcomité der soldaten, doen bijna uitsluitend hunne betalingen met stadbons. Alle bazen, die wat doen werken, betalen hunne werklieden bijna met dezelfde munt (de duivel mag weten waar zij ze halen!)

De neringdoeners zijn ermee overlast, zij kunnen er nergens iets mede koopen of betalen, en weigeren bijna allen ze nog te aanvaarden. Zelfs bij het voedingsoemiteit zal men er zijn meel niet meer voor krijgen!

Dit maakt dat al degenen die er bezitten, niet meer weten waar er mede naartoe om maar honger moeten lijden!

Zulke toestand is onhoudbaar.

De bons worden nu binnen gevraagd, maar men beschikt over de noodige geldspecien niet om ze uit te wisselen. Men wil 4 % betalen aan dezen die geld willen leenen, maar men geraakt aan geen geld.

Waar zijn dan onze rijke heeren en rijke boeren van Harelbeke? Toch niet allen op de vlucht!

Waar is nu hunne bezorgdheid voor de kleine burgerij en de werklieden in dezen benardten tijd! Indien zij wilden, in ééne enkele week ware de zaak opgelost. Maar zij gebaren van pikjens; zij toch, ten minste lijden er niet door, zij hebben ander geld genoeg!

Doch onthoudt het maar, gevoellooze rijken, dit zal wel aangetekend blijven bij allen die er door lijden.

Doorn.

Afgrijselijke misdaad

TE RILLAAR (Brabant)

De gemeente Rillaar bij Aarschot werd in ontzetting gebracht door een ijsselijke misdaad.

Twee gezusters van 9 en 11 jaar, die in een bosch kraakbezen waren gaan plukken, werden door drie jonge kerels aangerand, mishandeld en onteerd.

Het 9-jarige meisje werd van de keel tot aan den onderbuik opengesneden en bezweek. Haar oudere zuster kreeg drie messteken in de borst en werd daarna aan een boom opgehangen.

Na hun schelmstuk volbricht te hebben, gingen de misdadigers op de vlucht.

Gelukkig brak de a nestel, waarmede het naakt naar huis en deelde den schrikkelijken aanslag aan hare moeder mede.

Zij kende een der daders, een 15-jarigen jongeling, die onlangs uit een verbeteringsgesticht is thuisgekomen en dadelijk werd aangehouden. Zijn beide gezellen zijn op het oogenblik waarschijnlijk ook in de handen van het gerecht.

Men hoort het ontensapje meisje te kuden redder.

De vader der ongelukkige slachtoffers is kriegsgevangene in Duitschland.

De moord is gepleegd niet ver van de plaats waar een jaar of twee geleden het kind van den brouwer van Rillaar nagonoeg in dezelfde omstandigheden werd om 't leven gebracht.

Erg tramongeluk in Engeland

LONDEN, 8 Juli (Reuter). Een tram te Queenstons bij het delen van eene hoogte in een bocht ontspoord. Van de leden van een Zondagsschool, die in den wagen een uitstapje deden, zijn 12 gedood en 12 gewond.

BINNENLAND

BRABANT

JEITE. — Belangrijke diefstal. — Grof was de verrassing van den heer F... uit de Michielstraat, toen hij vaststelde dat inbrekers hem met een bezoek verveerd hadden. De dieven waren langs het keldervanster binnengeraakt. Eens binnen hadden zij alle hoekjes doorzocht. Tafelgerief en naal-machies, konijnen, kleedingstukken, kunstvoorwerpen, wijn, werden meegenomen. Zelfs hadden de dieven eenige flesschen bier hun werk geleid.

MOENBEEK. — Zwarte val. — Mevrouw V..., uit de Marokijnstraat, was bezig met haar linnengoed te dragen te hangen aan het venster op de derde verdieping. Opeens verloor ze het evenwicht en stuitte naar beneden. Op de hoogte der tweede verdieping bleef zij met hare kleederen aan een grooten in den muur geslagen nagel hangen, maar eer men haar ter hulp kon snellen, scheurden de kleederen onder het gewicht en stortte zij ten gronde. Daar zij geen teekens van leven meer gaf, werd zij in allerij naar het gashuis gebracht, waar men twee afgrijselijke wonden aan het hoofd vaststelde. De wonden zijn erg, toch hoopt men de vrouw te redden.

SCHAARBEK. — Een doodsprong. — Een zekere Louis V., van Schaarbeek, werd per automobiel naar het politiebureau overgebracht. Gekomen in de Vooruitgangstraat sprong hij plots uit het voertuig. De ongelukkige viel en brak den schedel op de straatsteenen. Hij werd gansch bebloed opgenomen. In het gashuis bleef hij lang in doodslaap liggen.

ELSENE. — Diefste diefstal. — M. Z., handelaar te Elsene, ontwaakte gisterenavond een dier eerbare juffertjes, waarvan Brussel vergeven is en begaf zich met haar naar hare woonplaats. Wanneer hij zijne schoone vriendin verliet waren vier bijelten van 1000 mark haar gezelschap blijven houden.

De vrouw loochende den diefstal en nog huisroeking liet niets ontdekken.

Rechterlijke Zaken

Bankier De Coen van Aalst

voor het Assisenhof van Brussel

De zitting werd donderdag en vrijdag voortgezet. De advocaat der burgerlijke partij Mr. Sannen trachtte de plichtigheid van De Coen zoo groot mogelijk te maken, de beperkte verantwoordelijkheid aan kant zettend.

Na den verdiediger der burgerlijke partij nam het Openbaar Ministerie, Mr. Sartini, het woord, die eveneens de algemeene verantwoordelijkheid van De Coen daartoe stelde.

De verdiediger van De Coen, Mr. Bonnevie, begon daarna zijne pleidooi, met sooveel mogelijk op het gevoelen van den jury te werken, waarna hij over de financiële kwestie sprak om ten slotte tot het verloop van 't drama te komen.

SOPHIE

door
VIRGINIE LOVELINS

En het had Haantjens getroffen, wat rase veroveringen de verdeler had gemaakt: in het jaar 1893 werd zijne verschijning waargenomen op den linker oever der Rhône in het departement van den Gard. De gemeenten Pujaut, Roque-maure en Villeneuve-lez-Avignon — hij had de namen onthouden — waren het eerst aangekomen. De tegenwoordigheid der phylloxera in die streken was op de eerste landkaart nog nauwelijks door ronde puntjes aangegeven. Op de volgende — met een tusschenruimte van vijf tot vijf jaren — breidden de donkere kladden, die zijne vernielende heerschappij vermeldden, zich al meer en meer in alle richtingen uit. En op de laatste kaart lagen zij zwart, schrikbarend als onweerswolken over schier al de wijnprovinciën van Frankrijk uitgestrekt...

XXXIII.

Tehuis wachtte hem eene verrassing: Angelman en Sophie, welke hun huwelijk aankondigden: dicht bij elkaar levend, in den bestendigen, zwijgenden omgang van het schoolgebouw hadden

Overname verboden.

Aan de groenselkar

Twee vrouwen staan groensel te koop, een derde komt er bij en vraagt, hoeveel voor uw pataten Miele?

Miele. — Zestien sens, Stefanie! Stefanie. — Zestien sens? zijde nie wel dan! 't Hangt uitgeplakt dat ze maar 6,50 de 100 kilos mogen kosten!

Marla. — 'k Heb 't hem daar ook gezegd, maar hij zegt dat de groote marchands zijn, die maar zoo veel mogen vragen, omdat zij bij 't wegen te veel verliezen hebben en toch voor niet langs de straat niet kunnen loopen.

Stefanie. — 'k Versta dat, maar dat mag toch zooveel niet verschillen! Pakt nu dat in de plaats van 6 1/2 centiemen 8 centiemen de kilo zou zijn dat ware thans toch nog maar 12 sens de schoal in de plaats van 16 sens!

Mathilde. — Ware het niet door de sa-werkende maatschappijen zij zouden ons nu met dienen oorlog heel zeker doen krevoren!

Marla. — Zegt maar de «Vooruit», en het blad, dat maar gedurig tapeert op de onrechtvaardigheden!

Mathilde. — 'k Ga gister om ne kilo rijst, en ze vragen mij nu fr. 1,50!

Allen te gelijk. — Ne fr. 1,50! In de Vooruit is 't maar 90 centiemen, en 't is goede rijst!

Mathilde. — Gaat om een beetje gekapt 't is 35 centiemen het vierendeel, gisteravond ga 'k om een vierendeel hoofdiak, 't is ook 35 centiemen, enfin ge zoudt zo worden als ge denkt dat ge 't eten gereed moet maken!

Stefanie. — En wat zit er daar thans al nog in! 't Is waar er zitten geen beenen in, maar het is toch ook van 't beste vleesch niet om te verkoopen tegen 3,20 of 3,50 de kilo!

Miele. — 't Is daar nog wat anders dan bij mij h6!

Stefanie. — Ge trekt g'hulder, allemaal aan een zeel, en dat ge menschen waart die een beetje medelijden bezit, ge zoudt gij allen wat min gulzig zijn in 't vragen, nu dat er zoo veel geleden wordt.

Miele. — 't Is onze schuld niet dat alles zoo duur is, 't is te wijten aan de opkoop-pers.

Stefanie. — Maar koopmans zijn er altijd geweest.

Miele. — 't Is waar, maar sedert wanneer hebt gij goedkoopere waar gekocht, het getal van die tusschenpersonen vermeerdert met den dag, een beenhouter vertelde mij, dat ze op de beestenmarkt en elders waar beesten komen elkander den kop inloopen, dat er lieden waren waaronder er velen zijn bijna zonder middelen van bestaan, en van zoo gauw deze een beest koopen, moeten zij trachten ze zoo spoedig mogelijk weer te verkoopen en geld te ontvangen om te kunnen betalen aan de boeren, dat zijn de schulden, 't zijn deze welke Christus met de zweep uit den tempel joeg, maar hier is dat 't geval niet, zij worden hier beschermd en zoo lang dat niet veranderd is, zal er geene betere regeling in de verkoop der waren komen, en ik twijfel er niet aan, of de socialisten zullen daar later wel een handje aan toe steken.

Allen te gelijk. — Bravo, wij zullen het af-wachten.

P. D. C.

Stadsnieuws

GENTSCHEN METAALBEWEE-KERSBOND. — Deze week waren wij ge-nukkig te mogen melden, dat de werklieden van het werkhuys Van Acker, voor eenige tijd aan den arbeid zijn mogen gaan.

Nu laat men ons weten dat de werkhui-zen van de heeren Carels voor 14 dagen geslo-ten worden, ten einde den inventaris te ma-ken.

Alhoewel er maar 50 of 60 werkliede nog werken, betreuren wij het dat dit thans ge-daan wordt.

Het Bestuur.

— BERICHT. — Het College van Bur-gemeester en Schepenen brengt ter alge-meene kennis dat een onderzoek van com-mo-de en incommodo open is aangaande: 1. het overnemen van het deel van den sta-

zij elkaar leeren achten en beminnen; maar het was eerst onlangs in het afgel-egen *Torentje*, bij vrouw Ottevere ge-weest, dat zij de eerste liefdeswoorden gewisseld, en elkaar des Zondags in hare moederlijke tegenwoordigheid hadden teruggezien en dat hunne vereeniging was beslist geworden.

— Bravo! juichte Kaantjens. Onder het drinken van een glas wijn, spraken zij over het verleden:

— Wie had het ooit gedacht, zei zijne vrouw tot Sophie, dat gij, die wij voor eene verkwezeld, dweepzuchtige meid hielden, in wier tegenwoordigheid wij zwegen, als er kwestie van geestelijke of kerkelijke misbruiken was, dat gij ons eenmaal in den strijd als eens bondge-noote zoudt ter zijde staan!

Verkwezeld, dweepzuchtig, tot onver-draagzaamheid jegens andersdenkenden toe, o ja, zij was het wel inderdaad ge-weest: met een stillen glimlach op het gelaat moest zij het bekennen, terwijl zij eenen blik in haar geweten sloeg. En hoe omgekeerd was zij nu!

Vanwaar die overgang tot andere over-tuigingen? vanwaar deze gansch ver-schillende beschouwing van menschen en zaken en geloofsaangelegenheid?

Uit hare omgeving, uit den toestand zelven was deze herschepping ontstaan: uit de overmaat van het kwaad was het goed gerezen!

Haantjens zag het meisje aan: kloek, groot, in de volle ontwikkeling van het leven; in den vernieuwden lentebloei, dien geluk en liefde doen ontluiken, stond zij daar voor hem, en hij bewon-derde haar in alle stilte, niet alleen om haar oogbevredigend, betoverend uiter-lijk, maar om de zedelijke kracht, die

delijken waterloop gezegd der Charitrouzen, gelegen tusschen den waterloop gezegd der Augustijnen en de Berouwstraat;

2. de gebeurlijke vervreemding van den grond voortkomende van die opvulling.

De opmerkingen kunnen schriftelijk inge-diend worden in het Gemeentesecretariaat (1e bureel) waar het plan ter inzage van het publiek zal berusten elken werkdag, van 9 ure tot 's middags, en dit te rekenen van 10 tot 26 Juli 1915.

— STAD GENT. — Aanbesteding der versterkingswerken uit te voeren aan de taludsen der Coupure. — Aanbiedingen te zenden aan het Schepenen-College ten laatste 23 Juli, vóór 18 uur per gesloten brieven.

Openbare opening der aanbiedingen den 24en Juli, te 12 uur (Belfort).

Lastenkolier en tekeningen berusten in 't bureel der werken. Bestek: fr. 132.000,00.

M. en Mevr. P. Van Rysselberghe-Fon-taine, De families Van Ceulebroeck-Van de Castele- Verschoore- Willoq- Van Goethem

hebben de eer U het smartelijk verlies be-kend te maken dat zij ondergaan hebben door het afsterven van

Mevrouw

Angelica-Jozefa-Coletta
VAN CEULEBROECK

Weduwe in 1e huwelijk van M. E. Fon-taine; in 2e huwelijk van M. Em. Van Goethem, hunne geliefde moeder, schoo-nmoeder, zuster, schoonzuster en tante, overleden te Terneuzen, den 26en Juli 1915, in den ouderdom van 59 jaar.

De begrafening heeft plaats gehad. Het huidige bericht vervangt de gebruikelijke doodkaarten, die ingevolge de omstandig-heden niet gezonden worden.

BRIEVENBUS

brief overgemaakt aan den partijsekre-taris, om hem desnoods in 't Centraal Comi-teit te bespreken, voor mij steekt er veel waarheid in uw schrijven.

F. H.

Gezellen M. S. — Uwe klachten van het op straat moeten staan zijn gegrond en wij zullen ze overmaken aan de bevoegde per-sonen.

Men heeft ons verzekerd dat men bezig is met schuipplaatsen te maken en zelfs naar andere lokalen uit te zien.

F. H.

MEDEDEELINGEN

11 JULI HERDAGT. — In haar vergo-dering van 8 Juli herdacht de letterkundige vereeniging «Snellaertskring» de verjaring van het Gulden Sporenfeest te Gent. De tijdsomstandigheden laten niet toe, aan dit feest den luister bij te zetten, dien het ver-dient en zooals Vlamingen zouden wenschen te doen.

«Snellaertskring» koopt dat alle Vlamin-gen vandaag dit feest in den huiskring zul-len herdenken. Oorlog kan vernietigen. Een verleden niet. Dat blijft. En de vereering der Voorvaderen is altijd plicht, zoo in droefte als in zonnige dagen.

De Vlamingen overtuigen er zich diop van, den 11 Juli, dat Vlaanderen, Vlaande-ren blijven zal. Zijn lief, zijn taal, zijn wezen kan men geen volk «ntaemen».

Daarom, als Vlaming, in stille pieteit 11 Juli herdacht. 't Is plicht.

«Snellaertskring»

GEVONDEN. — In de Magaleinstraat: een deursleutel. Terug te bekomen: bureel administratie Vooruit.

LEDEBERG. — BERICHT. — Maandag en dinsdag (gentsche kermis) worden de burelen van het gemeentebestuur en de scholen niet gesloten.

ondanks hare zachtzinnigheid in haar opgestoten lag. Hij dacht aan de moge-lijkheid eener dergelijke toekomstige her-schepping van zijn vaderland...

En in eens door zijne begeestering medegesleept, verzwoond het stoffelijke voor hem: een stralenkrans omgaf haar voorhoofd, en zij was niets anders meer dan het zinnebeeld van een herboren Vlaanderen, uit de kluisters van bijge-loof en priesterdwingelandij opgestaan, gelouterd door reiner zedeleer, door het overweldigende der misbruiken tot zelf-bewustzijn en eigenwaarde ontwaakt!

XXXIV.

— Trouwt gij in de kerk voor den pastoor? had vrouw Ottevere eenigs-zins aarzelen aan het bruidspaar ge-vraagd.

— Ja, antwoordde Sophie, als be-schaamd het hoofd buigend.

— Zij wil het, sprak Angelman, het meisje met het oog aanduidend.

— Zij heeft gelijk, zei de weduwe van den voormaligen onderwijzer.

— En waarom? vroeg de jonge man, blijkbaar ontvreden, doch uit liefde toe-gevend.

— Och, ik weet het niet, antwoordde zij en nochtans alles legt ons zulks op: de klap der menschen; onze familie; onze bureu; de overleveringen onzer kinds-heid; neen, neen, gansch met de Kerk kunnen wij niet afbreken!

— Ziet ge wel, dat is ook mijn woord, sprak Sophie, verheugd hier steun te vin-den.

— Indien mijn broeder in het land ware, zou hij ons huwelijk inzegenen, dan zou ik mij ten minste voor dien stou-

VERMAKELIJKHEDEN

NEDERLANDSCHE SCHOUWBURG. Maandag 12 Juli 1915, te 8 ure. (Duitsche tijd.) Groot Kunstconcert ten voordeele der Damen en Heeren Koristen van den Nederlandschen Schouwborg en der Artisten-Muzikanten. — Voor het programma: zie Vooruit van vrijdag 9 Juli.

Cinema Vooruit

Ingang St-Pietersnieuwstraat
(Poort nevens den café)

Programma voor Zaterdag 10, Zondag 11, Maandag 12, Dinsdag 13, Woensdag 14, Donderdag 15 tot en met Vrijdag 16 Juli

1. Het gewoerschot

Drama uit het wildstroeversleven

2. Moumaïne is jaloeersch. Komiek.

3. De stierendeoder

4. Séraphin heeft geene goede oogmaat. Ko-miek.

5 en 6.

De bloedige woestijn

Indiaansch drama in twee deelen

BOEIEND SCENARIO

OVERGROOTE FIGURATIE

PRACHTIGE LICHTTEKENINGEN

7, 8, 9

De misstap van een vader

Drama in drie deelen

10. Liefde en rijkdom.

11. Het geweten van Willy (komiek).

Maandag 12 Juli, Cinema-

vortooning in de groote zaal

(bovenzaal) met een extra-

nummer.

Donderdag 15 Juli, Cinema-

vortooning in de groote zaal

(bovenzaal)

2. Serie Plastische Kunst-

beelden. Overgroot succes.

De werken van de grootste meesters wor-

den weergegeven.

Bijzondere tooneelschikking. Electriche

lichteffecten.

De vertooningen in de

BENEDENZAAL

beginnen dagelijks om 6 1/2 uur (Duitsche

tijd).

De vertooningen in de

BOVENZAAL

vangen aan om 7 uur (Duitsche tijd).

Ingangprijzen voor de BOVENZAAL:

Volwassenen 20 centiemen. — Kinderen

voorgeleid door hunne ouders 15 centiemen.

Burgerlijke stand van Gent

GEBORTEN van 9 Juli 1915: René De

Glover, Bommelstr. 63. — Joseph Bossaert

Kwakelstr. 69

OVERLIJDENS van 9 Juli 1915: Emma

Egmont 63 j. z. b. Kasteelkaai 22, echt.

Vander Stuyt Frans. — Maria R. Di Mar-

con, 47 j. kloosterl., Oude Houtlei.

Hippolyte De Cock, 4 j. Leikaai 34.

OVERLIJDENS van 10 Juli 1915: Hor-

tense De Rudder, 27 j. fab., Kaarderijstr.

89, echt. Vandingenen Lucien. — Alber-

tine Beuten, 2 1/2 j. won. te Oostende.

ten pastoor niet moeten gaan vernede-ren, zei Angelman met bitterheid.

Zijn broeder! hij had er nieuws van uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika: een antwoord op zijne huwe-lijksaankondiging; hij las den brief luid op: vol geestdrift voor de heerlijke natuurafereelen, vol wetenswaardige bijzonderheden over gebruiken en men-schen, vol lot over gene vrije instellingen, scheen de priester zijn vaderland met al dezes rampen te hebben vergeten en zich met bijzondere voorliefde toe te wijden aan de ontwikkeling van het hem toever-trouwde kind. Alleen het einde bevatte gelukwensen, warm en hartelijk: het bericht was maar ontvangen als zijn brief reeds geschreven was, stond er in. — Hij kende dat meisje: de ware vrouw, die men eenen brave wenschen kon; Antoon zou met haar en zij met hem ge-lukkig wezen, de voormalige coadjutor besloot met een liefderijk «vaarwel en tot wederzien» aan beiden, waarin hij haar «zuster» noemde, wat Sophie zoo zoet toeklonk en de oude, licht bewogen vrouw, die haar tot eene tweede moeder verstrekte, tranen in het oog dreef.

XXXV.

Het Burgerlijk huwelijk was daags te voren voltrokken. De pastoor had toege-stemd om het in te zegenen. Kwart na vier ure ging meester Angelman met zijne bruid over het kerkhof. Het was nog zware nacht. De morgenwind hui-verde door het gras en blies hun vol in het gelaat. Geen mensch hadden zij ont-moet, geen venster nog hooren openste-ken. Eene flauwe klaarte teekende nauw

Huwelijken van 10 Juli 1915

Bekaert Jacob, katoenwever, Baudeloo-straat 67, met Nopens Sylvia, id., Jozef-IJstraat 65.

Daniël Leopold, bakker, Nijverheidslaan 132 met Tijgdaat Anna, z. b. N. Kerkst. 35. Merckx Achilles, rekenplichtige, Swyn-aendesteeweg 82, met Vileux Coralie, handelaarster Heuvelpoort 98.

Republieke Achiel, hontzager, Meulestede-stw. 29, met Van Hulle Pauline, fab.

Klein Meerhem 63.

T'Sestig Salomon, pasw., Kerkstr. 46, met

Souris Cesarine, spinster, Wondelgem.

Vermeire August, fab., Mleulestede-stw. 24,

met Deruelle Zoé, id., Ossenstr. 117.

GEMEENTEBESTUUR LEDEBERG

Openbare Aanbesteding

Zaterdag 24 Juli 1915, te 5 ure (Duitsche tijd), zal er ten Gemeentehuze van Lede-berg worden overgegeven tot de Openbare Aanbesteding van:

VERBETERINGSWERKEN IN DE GEMEENTESCHOLEN

Bestek: 11.700 frank

Voor alle inlichtingen, plans en bestek-ken zich te wenden ten Gemeentehuze (Sekretariat).

De op zegel geschreven biedingsbiljetten, zullen, onder dubbelen, en verzegelden om-slag, den Heer Burgemeester worden ter hand gesteld. De buitenomslag zal dragen: «Aanbesteding Schoolwerken».

Ledeberg, den 9 Juli 1915.

De Burgemeester en Schepenen,

A. LATOUR.

De Gemeentesecretaris,

J. VAN MEUTER.

CRESOLINE

is het beste INSEKTENDOODEND en Reukverdrivend ONTSMETTINGSMID-DEL.

Het werd door de Openbare diensten aangenomen, als de eenige ontsmetting-stof, die alhoewel zij van bestendige werking is, geene bijtende stof bevat, en ons kan vrijwaren voor alle aanste-kelijke ziekten.

Zij is bijzonder geschikt voor pisbak-ken, gemakken, wulle waterloopen, enz. Eene kleine hoeveelheid maakt den

vuilsten afval onschadelijk en doodt de

larven van vliegen, muggen, enz.

Het kost slechts 0,50 fr. de liter.

Prijzvermindering volgens hoeveelheid.

Eenig depot: AUG. MUSSCHE

Gent, St. Jacobsnieuwstraat, 37, Gent

Hulphuis: Van Monckhovenstraat, 9.

Vliegenvangers, CHLOORALK

CRESOLINE, FORMOL 40 %

Laat uw drukwerk

vervaardigen in de

«Volksdrukkerij»

Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk

vervaardigen in de

«Volksdrukkerij»

Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk

vervaardigen in de

«Volksdrukkerij»

Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk

vervaardigen in de

«Volksdrukkerij»

Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk

vervaardigen in de

«Volksdrukkerij»

Hoogpoort, 29, Gent.

de groote ramen op de zware muren de-kerk af. Daarbinnen brandden enk-twee lichtjes: een aan den ingang — o hanglantaren, — een op het hoogaltaar. Alleen — zonder de gebruikelijke getu-igen, welke op bevel van den pastoor moesten achterblijven om door kosten-kerkbaljuw vervangen te worden — stapten meester Angelman en Sophie zo-stil mogelijk door de middelgang naar het altaar toe; want het is binnen de communiebank, dat de huwelijken te Zompelgem ingezegend worden.

De kosten kwam hen echter ijlings uit een donkeren hoek halverwege te ge-moet, en hield hen tegen met de hand:

— Hier niet, zei hij halfvloed en barsch.

Zij weken achterwaarts en namen elk eenen stoel niet verre van den armen-disch en vlak voor het orgel.

Het was zoo duister, dat zij zelfs geen blik van verbazing konden wis-selen over dit onvoorziene onthaal. Zij wachtten. Sophie knielde neder, Angel-man bleef staan. Geene beweging was te hooren om en voor hen heen; geen levend wezen te ontwaren: geen pastoor of onderpastoor te zien.

Hoelang mochten zij daar reeds zit-ten? Geen daglicht verhelderde de rui-ten; geen uur hoorden zij slaan.

— Zou men ons vergeten hebben, fluis-terde hij, of wil men ons niet trouwen?

— Hoe laat zou het zijn? vroeg zij even stil en beangstigd, de pastoor is zeker nog niet in de kerk.

De bruidegom verschoof zijnen stoel om zijne tegenwoordigheid te doen op-merken.

(Slot volgt.)

Verkoopzaal MILLORD-VANBERHEY-DEN, Huurdoochsterstraat, nr 1, te Gent. Woensdag 14 Juli, 1915, om drie uren (M. E. T.)

Openbare Meubelaire Verkoopling

VERDWAALD geraakt Angorakat Maga-leinstraat 17 Gent. Goede beloning aan te-rugbrenger.